
Obsah

I. Úvod	11
Stručný vývoj chirurgie	12
Dějiny chirurgie u nás	13
Druhy operačních výkonů	15
Organizace práce na chirurgickém oddělení	17
Prevence v chirurgii	19
II. Antiseptika, aseptika	20
Způsoby sterilizace a dezinfekce v chirurgii	21
Sterilizace varem	23
Sterilizace horkou párou	23
Sterilizace horkým vzduchem	26
Sterilizace plynem	26
Dezinfekce	27
Dezinfekční prostředky	27
Hospitalismus	30
III. Poranění	33
Úrazovost	33
Rány	34
Vlastnosti ran	36
Krvácení	36
Chirurgické ošetření rány	46
Nejčastější ranné infekce a jejich profylaxe	47
Popáleniny	50
Chirurgické léčení popálených	53
Poranění elektrickým proudem a bleskem	54

Poškození slunečními paprsky	54
Poškození nízkou teplotou	55
Poleptání	55
Poranění atomovou energií	56
Poranění tlakovou vlnou	56
Syndrom zhmoždění svalstva	57
IV. Poranění kostí a kloubů	58
Zlomeniny kostí	58
Poranění kloubů	70
Znehybnění poraněných kostí a kloubů	72
V. Obecné zásady první pomoci	74
Druhy základních obvazů	76
Způsoby odsunu raněného	78
Základní postupy první pomoci	78
VI. Znecitlivění	83
Příprava nemocných	84
Celková anestézie	85
Průběh celkové anestézie	87
Přístroje a pomůcky	89
Nebezpečí a komplikace celkové anestézie	94
Místní anestézie	97
Některé zvláštní postupy	100
Endotracheální technika	100
Svalová relaxace	100
Umělá hypotenze	101
Umělá hibernace	102
Umělá hypotermie	103
Mimotělní oběh	103
Neuroleptanalgie	103
Hypnonarkóza	104
Elektronarkóza	104
VII. Krevní transfúze a infúze	105
Zabezpečení kompatibilní transfúze	107
Vyšetřování krevní skupiny	107
Křížová zkouška	109
Zajišťovací zkouška	109
Biologická zkouška	109
Transfúzní přípravky	109
Technika krevního převodu	113

Reakce a komplikace po transfúzi	116
Reakce hemolytické	116
Reakce bakteriální	118
Reakce pyretické	118
Reakce alergické	119
Reakce oběhové	119
Komplikace	119
Infúze	121
Infúzní roztoky	122
VIII. Stav ohrožení života	123
Poruchy dýchání	127
Poruchy oběhu — krvácení a šok	129
Šok	130
Klinický průběh šoku	131
Prevence šoku a první pomoc	132
Léčení šoku	133
Bezvědomí	135
Tracheotomie	136
Péče o nemocné v dlouhodobém bezvědomí	138
IX. Kříšení	139
Resuscitace dýchání	141
Umělá plicní ventilace (umělé dýchání) a její způsoby	144
Směrnice pro resuscitaci dýchání	152
Kyslíková léčba	153
Resuscitace srdce	155
Resuscitační pokoj	158
X. Zánět	160
Příčiny zánětu	160
Známky akutního zánětu	161
Průběh zánětu	161
Zásady léčení chirurgických zánětů	163
Nejčastější chirurgické záněty	164
Záněty kůže a podkoží	164
Hnisavá onemocnění prstů a ruky	165
Záněty mízních cév a žil	166
Záněty kloubů a kostí	166
Záněty tíhových váčků	167

XI. Nádory	168
Výskyt	169
Rozdělení	170
Příčiny maligního bujení	170
Prevence	171
Diagnostika	172
Léčení	173
Onkologická péče	175
Postoj zdravotníka k nemocným se zhoubnými nádory	175
XII. Rentgenové vyšetření	177
Rentgenové vyšetření v traumatologii	179
Cizí tělesa	179
Vyšetřování kostí	179
Vyšetřování vnitřních orgánů	180
Trávicí ústrojí	180
Ledviny a močové cesty	181
Systém cévní	181
Dýchací cesty	184
Vyšetřování tělesných dutin	184
Neodkladná chirurgie	186
XIII. Úkoly sester na operačním sále a ambulancích	187
Operační oddělení	187
Přístroje na operačním oddělení	192
Operační nástroje a pomůcky	204
Organizace práce na operačním sále	208
Příprava k operaci	209
Zásady instrumentace	211
Operační pohotovost na sále	212
Chirurgická ambulance	212
XIV. Rehabilitace	214
Organizace rehabilitační péče	215
Některé otázky fyziologie tělesných cvičení	217
Kineziologie	219
Léčebná tělesná výchova (LTV)	222

Cvičení	223
Polohování	224
Kondiční tělocvik	224
Dechová gymnastika	224
Speciální cvičení	224
Fyzikální terapie (FT)	226
Reflexní terapie	228
Léčba prací (LP)	229
Objektivní hodnocení rehabilitace	230
Rehabilitace v chirurgii	232
Traumatologie	232
Péče o amputované	234
Předoperační a pooperační rehabilitace	235
Rehabilitace v ortopedii	235
XV. Předoperační a pooperační sesterská péče. Chirurgická dietetika	236
Pooperační nemoc	237
Předoperační příprava	237
Předoperační vyšetření	237
Dlouhodobá předoperační příprava	238
Bezprostřední příprava	238
Ochranně léčebný režim	239
Pooperační péče	240
Časné vstávání nemocných	242
Chirurgická dietetika	244
Předoperační období	245
Pooperační období	250
Výživa popálených	251
XVI. Pooperační komplikace	253
Komplikace plicní	253
Komplikace oběhového ústrojí	254
Komplikace z ústrojí trávicího	256
Komplikace močové	257
Komplikace ranné	258
Proleženina	260
Rejstřík	263